

НАКАЗ

28.12. 2021

№ 152

Про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів та стану викладання музичного мистецтва в 1-7 класах

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, беручи до уваги Довідки про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів та стану викладання музичного мистецтва в 1-4 і 5-7 класах (додається), на виконання рішення педагогічної ради від 24.12.2021 р. (протокол № 4),

НАКАЗУЮ:

1. Стан викладання музичного мистецтва в 1-7 класах вважати задовільним.

2. Учителю музичного мистецтва Радакевич М.Б.:

2.1. Продовжити роботу з учнями щодо оволодіння вокально-хоровими вміннями та навичками, здатністю керуватися набутими музичними знаннями та вміннями у процесі самостійної діяльності та самоосвіти, стимулювати підвищення мотивації до вивчення предмета.

2.2. Виховувати ціннісні орієнтації у сфері музики, музичних інтересів, смаків і потреб; розвивати загальні та музичні здібності, творчий потенціал учнів, формувати такі мистецькі уміння, які б ефективно сприяли розвитку дитячої творчості, творчому та особистісному самовираженню, активному (діяльнісному) збагаченню емоційного досвіду.

2.3. Забезпечувати набуття елементарних акторських та хореографічних умінь учнів під час театралізацій, інсценізацій, рольових ігор, рухів під музику тощо.

2.4. Дотримуватися інтерактивного підходу у навчанні через узгодження програмового змісту в межах галузі між різними навчальними предметами «Мистецтво: музичне мистецтво», «Мистецтво: образотворче мистецтво».

2.5. Залучати школярів до проведення календарно-обрядових свят, театралізованих дійств й інших культурно-мистецьких заходів

3. Вчителю музичного мистецтва Полюзі М.О.:

3.1. Удосконалити методичний матеріал щодо формування самоосвітньої компетентності учнів.

3.2. Приділити особливу увагу створенню програми самоосвітньої діяльності вчителя дослідницького характеру.

3.3. Впроваджувати в практику роботи інноваційні технології та технологію моніторингу.

3.4. Активніше брати участь у роботі міського методичного об'єднання учителів музичного мистецтва.

3.5. У позакласній роботі ефективніше готувати учнів до участі в міських конкурсах та об'єктах художньої самодіяльності.

Контроль за виконанням наказу доручити заступникам директора школи з навчально-виховної роботи Гардєцькій О.Й. та з виховної роботи Когут С.М.

Директор школи

Р.П.Заброцький

Гардєцька Ольга Юліанівна
Когут Світлана Миколаївна

Довідка про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів та стану викладання музичного мистецтва у 1-4 класах

Згідно з річним планом роботи школи заступником директора з навчально-виховної роботи вивчалось питання формування ключових і предметних компетентностей під час викладання музичного мистецтва у початкових класах.

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Питання вивчалось за такими напрямками:

- виконання навчальних планів і програм;
- реалізація методичних рекомендацій щодо викладання музичного мистецтва;
- науково-теоретичний рівень викладання предмета;
- ефективність використання міжпредметних зв'язків;
- впровадження ефективних методів та форм навчання.

У процесі вивчення було відвідано уроки, проведено індивідуальні бесіди з педагогом щодо питань удосконалення освітньої роботи з предмета, проаналізовано стан матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення викладання предмета, рівень використання наявної бази.

Музичне мистецтво у 1-4 -х класах викладає вчитель Радакевич Марія Борисівна.

ПІБ учителя	Стаж роботи	Освіта	Категорія, звання	У яких класах викладає
Радакевич Марія Борисівна	29 років	Вища	Спеціаліст вищої категорії	1-4 класи

Відвідані уроки, вивчення шкільної документації дають підстави стверджувати, що зміст програмового матеріалу з музичного мистецтва засвоюється; учитель на належному рівні забезпечує процес мистецької освіти. Навчання та виховання школярів проводить згідно з вимогами затверджених навчальних програм. Викладання у 1-4 класах здійснюється відповідно до Типового навчального плану початкової школи з навчанням українською мовою (за Типовою освітньою програмою початкової освіти авторського колективу під керівництвом О.Я. Савченко), затвердженим Колегією Міністерства освіти і науки 09.10.2019 № 1272, №1273; у 1-А, 2-А, 3-А, 4-А класах – за Освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 06.08.2020 року № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми» (додаток 3);

Для проведення уроків музичного мистецтва відведено у 1-4 класах по 1 годині на тиждень, а у 1-А, 2-А, 3-А, 4-А класах по 0,5 години.

Освітні програми дають можливість вчителю самостійно визначати тематику навчання, обсяг годин на вивчення окремої теми, поурочний розподіл опанування кожної теми тощо. Програми передбачають творче ставлення вчителя до змісту і технологій навчання, добору навчального художнього матеріалу: кожен учитель має можливість обирати мистецькі твори для сприймання та виконання учнями, орієнтуючись на критерій їх високої художньої якості, тематику, цікавість для учнів і відповідність їх віку. Вищезазначене відображається у календарно-тематичному плані педагога на навчальний рік, відповідно до якого вона здійснює навчання здобувачів освіти.

Вчитель проводить уроки згідно з календарним плануванням, дотримується основних етапів уроку музичного мистецтва, знайомить дітей з характером, емоційним змістом музичних творів. Учні навчаються розгадувати різні звуки, орієнтуються у ритмічному малюнку мелодії.

Радакевич Марія Борисівна з першого дня спілкування з мистецтвом привчає дітей уважно слухати і споглядати твори мистецтва, виявляти (в тому числі висловлювати) власні враження, шукати зміст, розуміти, яким чином він розкривається. У процесі обговорення творів мистецтва застосовує різні методичні прийоми та методи для зацікавлення учнів та їх занурення у зміст твору. Системно і послідовно привчає дітей визначати, описувати емоційні стани, викликані почутим, побаченим, формує культуру емоційного сприймання й реагування на твір мистецтва. Засобами музичного мистецтва намагається виховувати в учнів високі естетичні ідеали, формувати художнє осмислення світу, розвиває схильність до самовираження. Використання на уроках засобів інформаційно-комунікаційних технологій (слайд-шоу, аудіо-фрагментів музичних творів, відео-фрагментів музичних, театральних, хореографічних творів, фрагментів інсталяцій, схем) дозволяє демонструвати репродукції картин, портрети композиторів, прослуховувати музичні твори, переглядати фрагменти кінофільмів тощо. Формування художньо-образних уявлень учні підсилюють зразками образотворчого мистецтва. Під час слухання музичних творів вчитель проводить асоціативну гру «Розфарбуй музику», яка доповнює аналіз музичного змісту за допомогою співставлення її з гамою кольорів. Із великим задоволенням сприймається учнями гра на образне моделювання «Якби я був композитором». Уявивши себе композитором, діти намагаються дати назву музичному твору, а також назвати, яку б мелодію вони склали до нього.

Учні 1-го класу орієнтуються в поняттях музичної грамоти, мають уявлення про запис нотного тексту; імпровізують засобами пантоміми; виконують твори мистецтва, які подобаються; називають свої уподобання у мистецтві, визначають темп (повільно, помірно, швидко), динаміку (гучно, тихо), характеризують мелодію; презентують результати власної творчості (співають пісні, виконують танцювальні рухи).

На уроках у 2-х класах Марія Борисівна використовує творчі образотворчі завдання: намалювати сюжети музичних творів, оформити афішу концертів, музичних спектаклів. Яскравим прикладом театральньо-драматичних завдань є інсценізація пісень, яку особливо люблять діти початкових класів. Креативну діяльність школярів активізує за допомогою використання ігрових методів: музично-дидактичних, інтелектуальних, пізнавальних (загадок, ребусів, кросвордів, вікторин, лото, конкурсів, естафет); сюжетно-рольових (рольових ігор, ситуаційно-рольових, інтерактивних, ігор-драматизацій, інсценізацій, народних). У грі розвиваються спостережливість і пам'ять, увага, мислення, творча уява, воля. Найважливіший результат гри – глибоке емоційне задоволення самим її процесом, що найбільшою мірою відповідає потребам і можливостям учнів.

Учні 3-4-х класів співають дитячі пісні у відповідному настрої, характері, темпі; дотримуються правил співу, виконують пісні «у ролях», відтворюючи образ мімікою, пластикою, виразним інтонуванням; створюють варіанти ритмічного супроводу до пісні; відтворюють прості ритмічні послідовності; імпровізують голосом; орієнтуються в поняттях музичної грамоти (нота, нотний стан, звук, тривалість, розмір), мають уявлення про запис нотного тексту.

Початок уроку створює відповідний настрій. Музичні вітання служать чудовою нагодою створити позитивну, доброзичливу атмосферу в класі. Така форма роботи на початку уроку допомагає налаштувати учнів на активну і, головне, творчу роботу з позитивним настроєм.

Спонукаючи учнів до спілкування та до висловлення особистої думки допомагає технологія «Мікрофон», «Займи позицію», «Один – двоє – всі разом». Вирішення творчих задач або відкритих питань на етапі вивчення нового матеріалу, тобто слухання та аналіз прослуханого музичного твору, ознайомлення з новою піснею та її виконання організовує у формі «Мозкового штурму». Використовує наочність, ілюстративний матеріал, міжпредметні зв'язки з літературою, образотворчим мистецтвом.

Інсценування народних пісень, творів різних жанрів – ліричних, календарних, жартівливих, побутових – відіграє важливу роль у вихованні культури школярів, формуванні естетичних та моральних рис характеру. Діти з задоволенням інсценізують пісні, виконують їх у ролях.

З великим задоволенням учні включаються до музичних фізкультхвилинок.

Одним із провідних видів діяльності на уроці музичного мистецтва є вокально-хорова діяльність. На уроках учителями використовується пісенний матеріал: поспівки, народні й авторські пісні, твори народного, класичного, сучасного мистецтва для слухання. Для успішного вокального виховання учнів застосовуються різноманітні прийоми особистісно орієнтованого навчання. Щоб стимулювати творчу активність школярів, використовуються такі методи і прийоми, як розвиток творчого інтересу, використання цікавих аналогій, створення ситуацій емоційного переживання, метод відкриття, створення ситуації вибору.

Педагог реалізує компетентнісний підхід у формуванні особистості молодшого школяра засобами музичного мистецтва, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання своїх вражень від музичних творів (вільне володіння державною мовою/ здатність спілкуватися рідною);
- спостереження, дослідження довкілля та явищ природи засобами мистецтва (компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічна компетентність);
- формування вміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання (навчання впродовж життя);
- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, використання мистецтва для впливу на власний емоційний стан (громадянські та соціальні компетентності);
- виявлення шани до народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (культурна компетентність);
- презентації результатів власних мистецьких досягнень (підприємливість та фінансова грамотність).

Довідка
про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів
та стану викладання музичного мистецтва
у 5-7 класах

Відповідно до плану роботи школи на 2021-2022 навчальний рік протягом листопада – грудня вивчався стан викладання музичного мистецтва у Тернопільській загальноосвітній школі I-III ступенів № 18. Під час дослідження використовувалися такі методи: бесіда, спостереження, анкетування, відвідування уроків.

Адміністрацією школи забезпечено відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти належну організацію викладання предмета у навчально-виховному процесі.

Музичне мистецтво в 5-7 класах викладає учитель Полюга Михайло Омелянович, стаж роботи – 25 років. Закінчив Кременецький обласний гуманітарно-педагогічний інститут імені Тараса Шевченка у 2009 році за спеціальністю «педагогіка і методика середньої освіти, музика», здобув кваліфікацію вчителя музики, етики та естетики. Курси підвищення кваліфікації учителів музичного мистецтва проходив при ТОКІШПО ще у 2008 році.

У нашій школі Михайло Омелянович працює учителем музичного мистецтва з вересня 2021 року (тижневе навантаження 8,5 год.) та керівником гуртка (тижневе навантаження 1,0 ставки).

Михайло Омелянович у своїй роботі користується програмами за редакцією Л.Масол, Л.Аристової, В.Островського, М.Сидіра.

Аналіз відвіданих уроків дозволяє зробити висновок про рівень педагогічної майстерності вчителя.

У вивченні музики важливе місце відводиться педагогом використанню матеріалу з підручника. Наявність літературних творів (віршів), завдань на систематизацію, поглиблення і узагальнення знань, завдання на контроль і самоконтроль, інформаційний та ілюстративний матеріал сприяють раціональному використанню часу на уроках.

Відповідно до принципу неперервності і наступності завдань і змісту освіти у початковій та основній школі увага учнів спрямовується на порівняння нових музичних творів із творами, що звучали на уроках музичного мистецтва у попередніх класах.

Уроки музичного мистецтва відповідають державним освітнім стандартам: вони спрямовані на головне – мистецьку освіту й естетичне виховання. Але поряд з цим учитель вирішує й інші важливі завдання: опанування учнями вокально-хоровими вміннями та навичками, засвоєння мінімуму необхідної музичної термінології, елементів музичної грамоти, розвиток творчих здібностей окремих індивідів.

Ефективному проведенню уроків сприяють: продумане календарне планування, в якому виділені завдання у вивченні музичного мистецтва і конкретизовано зміст уроків (за схемою: поняття – уміння – сольфеджіо – хоровий спів – слухання музики); наявність фахової літератури.

В цілому учитель дотримується критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з музичного мистецтва.

Варто зазначити, що уроки проводяться на належному фаховому рівні. Учитель майстерно володіє інтерактивними методами та прийомами організації навчально-виховного процесу, домагається результативності. Відвідані уроки, вивчення шкільної документації дають підстави стверджувати, що зміст програмового матеріалу з музичного мистецтва в основному засвоюється, забезпечується виконання вимог щодо обсягу та рівня підготовки, виходячи із вимог чинних навчальних програм та Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Слід відмітити індивідуальні особливості педагогічного стилю вчителя при плануванні уроків.

Вчитель уроки проводить згідно з календарним та поурочним плануванням, дотримується основних етапів уроку музичного мистецтва. Приділяє увагу чистоті інтонування, дихання, дикції, розкриттю характеру твору при виконанні. Використовує міжпредметні зв'язки з літературою, українознавством, образотворчим мистецтвом. Засобами музичного мистецтва виховує високі естетичні ідеали, формує в учнів художнє осмислення світу, розвиває схильність до самовираження. Так, на уроці в 6 -А у класі, тема уроку «Українські народні пісні», вчителем були використані різні методи та прийоми, зокрема, виконання пісень «Від Києва до Лубен», «Ой під вишнею, під черешнею...», супроводжувалося окремими елементами хореографічних рухів, обговоренням змісту пісень, переглядом ілюстрацій. Учитель на своїх уроках використовує інтерактивні технології.

Під час перевірки навчально-матеріальної бази закладу виявлено, що є в наявності програма, критерії оцінювання учнів, відповідна методична література щодо викладання музики та аудіо-записи музичних творів для прослуховування. Музичним інструментом учитель забезпечений. У школі немає кабінету музики та музичного мистецтва. Уроки проводяться в актовій залі, де стоїть фортепіано. Заклад забезпечений аудіоапаратурою. Учні забезпечені підручниками.

Співбесіди з учнями засвідчують, що у переважній більшості школярів сформоване позитивне ставлення до вивчення музики та музичного мистецтва. Учні знають прізвища видатних композиторів, музикантів, твори яких вони вивчають. Під час перевірки виявлено, що учні здатні сприймати та виконувати музичні твори, аналізувати художньо-образний зміст, послунуть музичні твори та життєві явища. Деякі учні не вміють інтерпретувати музичні твори, виявляють недостатнє знання спеціальної музичної термінології. Підтвердженням цього є результати навчальних досягнень учнів за останнє тематичне оцінювання.

Варто відзначити позакласну роботу з музичного мистецтва, яка спрямована на поглиблення знань і умінь учнів, створення в школі естетичного мікроклімату і змістовного дозвілля (дитячі ранки, вечори, предметні дні, концерти для батьків тощо). Цією роботою охоплено більшість учнів школи.

Позитивним є те, що Михайло Омелянович займається з учнями вокалом. Вокальні групи беруть участь у міських конкурсах.